



## Høgskolen i Telemark

Avdeling for allmenne fag

### EKSAMEN

I

**5104 REKNESKAP OG BUDSJETTERING I OFFENTLEG SEKTOR**

**MANDAG 18. MAI 2009**

Tid:	4 timer (09.00-13.00)
Målform:	Bokmål
Sidetall:	Forside + 5
Hjelpemiddel:	Lovsamlinger, særtrykk av lover, forskrifter og standarder (alle med vedlegg) Revisors håndbok og Kommunerevisors håndbok Hjelpemiddelhefter i kurs 5104; et for kommunaldelen og et for den statlige delen Kalkulator (iht. Høgskolens eksamensreglement)
Merknader:	Finner du det nødvendig å gjøre noen forutsetninger for å besvare enkelte spørsmål, bes disse presisert
Vedlegg:	Ingen
Info.:	Lykke til! Løsningsforslag/kortfattet sensorveiledning til oppgavene vil bli lagt ut på Fronter i løpet av ettermiddagen.

### Oppgave 1 (45 min.)

Myk-start kommune pådro seg underfinansiering (udekket beløp) i investeringsregnskapet for 20x8. Det udekkede beløpet var på 450.

- Finnes det en regel eller bestemmelse som sier noe om når denne underfinansieringen senest må være dekket inn?
- På hvilken KOSTRA-art skal denne inndekningen utgiftsføres, og på hvilken art ble det udekkede beløpet i investeringsregnskap 20x8 registrert?
- Har kommunens rådmann rett når han hevder at de vil bli å finne i ROBEK hvis ikke det udekkede beløpet fra 20x8 senest dekkes inn i løpet av to år?

Foruten det udekkede beløpet viste økonomisk oversikt investering 20x8 sum inntekter på 2.500 og sum utgifter på 14.600. Sum finansiering var på 12.650. Sum finansieringstransaksjoner ifølge egen linje i oversikten, besto av

- o utlån som var debitert med 200,
- o kjøp av aksjer utgiftsført med 100, samt
- o en gitt avsetning til ett bestemt fond.

Til dette fondet var avsatt midler fra et statlig investeringstilskudd; der framdriften på det prosjektet som tilskuddet skal delfinansiere, var blitt forsinket.

- Ble det her avsatt midler til et ubundet eller bundet investeringsfond? Hvor stort beløp ble avsatt til dette investeringsfondet i 20x8?

Sum finansiering besto av bruk av lån med 12.250 og salg av aksjer som ble inntektsført med 400. Aksjeposten stod aktivert under anleggsmidler til en bokført verdi på 490.

- Vis hvordan både bruken av lån og salget av aksjeposten (inkl. nullstillingen av bokført verdi som anleggsmiddel) ble ført i kommunens regnskap for 20x8. *Du behøver ikke å vise til aktuell art og kapittel.*

### Oppgave 2 (60 min.)

Regnskapsansvarlig i Trøkket-oppe kommune ber deg om å gjøre siste "finish" på den tekniske avslutningen av drifts- og investeringsregnskapet for 20x8. 100 av overføringen fra drift til investering var vedtatt av sektorutvalget for helse og omsorg. Kommunen hadde pådratt seg et regnskapsmessig merforbruk på 1.620 i 20x6, der 2/3 var blitt dekket inn i 20x7 ifølge vedtatt plan. Det foreløpig avsluttede driftsregnskapet vises nedenfor. *(Tallene i oppstillingen er oppført med regnskapstekniske fortegn.)*

<b>Netto driftsresultat</b>	<b>-155</b>	<b>-760</b>
Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-200	-200
Bruk av bundne driftsfond	-300	-350
<b>Sum bruk av avsetninger</b>	<b>-500</b>	<b>-550</b>
Overført til investeringsregnskapet (-budsjettet)	350	350
Dekning av tidl. års regnskapsmessige merforbruk	540	540
Avsetninger til disposisjonsfond	350	200
Avsetninger til bundne driftsfond	165	220
<b>Sum avsetninger</b>	<b>1 405</b>	<b>1 310</b>
<b>Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk (+/-)</b>	<b>750</b>	<b>0</b>

Investeringsregnskapet er også på det nærmeste helt avsluttet. Det er foreløpig avsluttet med et udisponert beløp på 400, men regnskapsansvarlig gjør spesielt oppmerksom på at en budsjettert avsetning til et ubundet investeringsfond ikke er regnskapsført. Avsetningen var budsjettert med 300.

- Vis hvordan du ville ha avsluttet driftsregnskapet for 20x8.
- Få fram konsekvensen for "slutt-salderingen" av investeringsregnskapet for 20x8. Kan det føres noen avsetning mot det nevnte fondet uten å avslutte med et udekket beløp?
- Er det grunn til å tro at kommunen vil bli registrert i ROBEK etter avslutningen av årsregnskapet for 20x8?

Kommunestyret hadde tidligere vedtatt at dersom regnskapet for 20x8 måtte avsluttes med manglende finansiering på budsjettposten "inndekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk", skulle gjenstående beløp dekkes i budsjettoppfølgingen etter 1. tertial 20x9. Det ble ellers vedtatt følgende endringer i årsbudsjettet for 20x9 i denne oppfølgingssaken:

Økte avdragsutgifter	125
Økt utbytteinntekt	365
Økt låneopptak/bruk av lån	1.500
Endret budsjettanslag for frie inntekter (skatt+rammetilskudd)	?

- Sett opp "budsjettendringsoversikt" (m/ finansieringsbehov og finansiering) for både driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet på grunnlag av disse momentene. Få spesielt fram endringen i frie inntekter.

### Oppgave 3 (90 min.)

Godt ute i årsoppgjøret for 20x8 presenterer økonomisjefen i Gi-maks kommune følgende utdrag fra økonomisk oversikt drift: (Linjer med null både i regnskap og budsjett er utelatt da de heller ikke er aktuelle for løsningen din.)

<b>Netto driftsresultat</b>	<b>-620</b>	
Bruk av disposisjonsfond	-350	-350
Bruk av bundne driftsfond	-325	-250
<b>Sum bruk av avsetninger</b>	<b>-675</b>	<b>-600</b>
Overført til investeringsregnskapet (-budsjettet)	250	550
Dekning av tidl. års regnskapsmessige merforbruk	0	290
Avsetninger til disposisjonsfond	180	180
Avsetninger til bundne driftsfond	465	220
<b>Sum avsetninger</b>	<b>895</b>	<b>1 240</b>
<b>Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk (+/-)</b>	<b>-400</b>	

Den nytilsatte økonomisjefen nevner spesielt at det ikke er blitt utgiftsført noe på kontoen for inndekning av tidligere års merforbruk. Allerede tidlig i årsoppgjøret hadde nemlig rådmannen, med støtte fra politisk ledelse, gitt beskjed om at inndekningen utsettes til 20x9 for å unngå noe ekstra "press" på bunnlinsen i driftsregnskap 20x8, og fordi beløpet på 290 tross alt stammer fra et underskudd bare et år tilbake i tid (20x7).

- Har du noen merknader å komme med til en slik beskjed og tilpasning?
- Hvor stort er budsjettert netto driftsresultat for 20x8? Ta for gitt at budsjettet har vært i balanse.

Økonomisjefen stusser over at kommunen synes å få et negativt brutto driftsresultat i 20x8, men et positivt netto driftsresultat (foreløpig altså på 620) på tross av at også finansinntektene har vært noe lavere enn rentekostnadene og utgifter til avdrag.

- Forklar økonomisjefen hvordan dette henger sammen.

Tenk deg så at følgende momenter ble registrert en formiddag litt nærmere selve sluttstrekk for årsavslutningen 20x8: (Momentene består både av omposterings og hittil utelatte føringer.)


<sup>1)</sup>: Også utgiftene til premie ifølge årsoppgaven er oppgitt inkl. arbeidsgiveravgift. Amortiseringen (tilbakeføringen) av tidligere års premieavvik er blitt registrert tidligere under årsoppgjøret.

- d) Hvordan påvirket disse momentene det foreløpige *brutto* driftsresultatet for 20x8?
- e) Hvordan påvirket momentene "bunnlinjen" i driftsregnskap 20x8?
- f) Hvor stort er det udekkede beløpet i investeringsregnskap 20x8 etter føringen av disse momentene? *Du kan forutsette at det var på 1.600 før registreringene denne formiddagen.*
- g) Hvordan påvirket momentene kommunens arbeidskapital?
- h) Hvordan påvirket momentene saldo på kapitalkonto? *Sett gjerne prøve på svaret ved å basere deg på en grunnleggende sammenheng i kommuneregnskapet.*
- i) Ble premieavviket i moment 2 ført mot omløpsmidler eller kortsiktig gjeld i UB 20x8?

#### Oppgave 4 (45 min.)

- a) I hvilket år vil utbetalingen av momskompensasjon til kommunene for 6. termin 20x8 (nov.-des.) bli utgiftsført i statsregnskapet?
- b) Hvilket stikkord vil stå rett bak teksten for en gitt bevilgning (på et kapittel og en post) i statsbudsjettet hvis et mindreforbruk her kan motsvares av tilsvarende overskridelse på et annet kapittel og en post?

For få år siden ble det vedtatt en ny modell for utmåling av statlig, øremerket tilskudd til kommunenes utgifter med særlig ressurskrevende brukere. Staten skal her dekke 85 % av kommunenes nettoutgifter utover ca. 800.000 kr per bruker. Tilskuddet fra staten blir utbetalt året etter at kommunene har bokført så og så store utgifter på aktuelle brukere. Det er derfor vanskelig å anslå spesielt nøyaktig de statlige utbetalingene på denne ordningen på det tidspunktet statsbudsjettet for år t+1 legges fram og blir behandlet høsten år t.

- c) Hvilket stikkord vil da stå rett bak teksten på denne bevilgningen i statsbudsjettet?

Medikamenttilsynet (MT) er et rimelig nyetablert statlig tilsyn som presenterer deg slik oppstilling over foreløpig regnskap for 20x8.

Alle tall i hele 1.000 kr

Post	Betegnelse	Overført fra 20x7	Bevilgning 20x8	Samlet til disp. 20x8	Regnskap 20x8
01	Driftsutgifter	3.000	100.000	103.000	100.000
30	Nytt laboratorium, kan overføres*	20.000	10.000	30.000	2.000
45	Større anskaffelser, kan overføres*	20.000	70.000	90.000	92.000
<b>Sum kap. 0760 MT</b>		<b>43.000</b>	<b>180.000</b>	<b>223.000</b>	<b>194.000</b>

\*) Bevilgningen på post 30 i 20x7 var på 10.000. Bevilgningen på post 45 i 20x7 var på 20.000.

Daglig leder ved MT ber deg vurdere hvilke muligheter det er for å se disse utgiftspostene i sammenheng med tanke på hvor mye tilsynet eventuelt kan få tatt med seg (dvs. overført) inn i 20x9. Du bes i den forbindelse om å svare på følgende spørsmål:

- d) Hvor stor prosentdel av bevilgningen på post 01 kan maksimalt, ifølge regelverket, omdisponeres for å dekke et merforbruk på post 45?
- e) Oppgi hvor stort beløp av mindreforbruket på post 01 som går til å dekke overskridelsen på post 45, og hvor mye som kan overføres inn i 20x9 fra det som da eventuelt måtte stå igjen som ubrukt driftsbevilgning på post 01 fra 20x8.
- f) Finn ut hvor mye av overføringen fra 20x7 på post 30 som stammer fra bevilgning i 20x6, og kan denne resten fra 20x6-bevilgningen overføres inn i 20x9? Oppgi til slutt hvor stort beløp som kan overføres inn i 20x9 på post 30.